

**Stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Rudník na rok 2024
a k návrhu viacročného rozpočtu na obdobie 2025 - 2026.**

Stanovisko k návrhu rozpočtu Obce Rudník predkladá hlavná kontrolórka Obecnému zastupiteľstvu v súlade s § 18f ods. 1. písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení pred jeho prerokovaním a schválením v obecnom zastupiteľstve. Stanovisko je spracované v nadväznosti na ďalšie súvisiace právne predpisy v platnom znení.

Návrh rozpočtu obce na rok 2024 je spracovaný v súlade so zákonom č.523/2004 Z.z.o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu **bol spracovaný** v zmysle opatrenia Ministerstva financií SR č.MF/010175/2004 – 42 z 8. decembra 2004 a jeho doplnkov, ktorým sa ustanovuje druhová organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. **Je vypracovaný** na trojročné obdobie **bez programovej štruktúry na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva.**

Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len VZN).
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 3 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí.
- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu **bol spracovaný v súlade** so všeobecne záväznými nariadeniami obce.

Návrh rozpočtu **bol zverejnený** v obci obvyklým spôsobom na úradnej tabuli, webovom sídle obce dňa 27.11.2023 a v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej **15 dní** pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

Návrh rozpočtu na rok 2024 spĺňa hlavnú podmienku zostavenia rozpočtu stanovenú v § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to povinné zostavenie bežného rozpočtu ako vyrovnaného, alebo prebytkového. Rozpočet obce Rudník na rok 2024 je zostavený **ako vyrovnaný** s nasledovnými ukazovateľmi:

Rozpočet celkom v eurách.

Rozpočtové roky	2020	2021	2022	2023 predpoklad	2024 Návrh
Príjmy celkom	642 676	695263	854 858	806 132	675 311
Výdavky celkom	556 866	630519	854 858	806 132	675 311
Výsledok hospodárenia	+ 85 809	+64 744	0,00	0,00	0,00

Výsledkom rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. (t.j. bežný a kapitálový rozpočet) je pre rok 2024 **je prebytok vo výške + 30 500 €.** Tento zostatok **bude použitý na splátky úveru.**

Bežný rozpočet

	2020	2021	2022-	2023 predpoklad	2024 návrh
Bežné príjmy	544 877	570 310	610 350	641 891	626 957
Bežné výdavky	458 698	485 353	551 857	641 195	587 457
Rozdiel	+59 823	+84 612	+58 493	+696	+39 500

Obec Rudník v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy má povinnosť zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet obce Rudník na rok 2024 je zostavený ako prebytkový.

S prebytkom vo výške + 39 500 €.

Daňové príjmy tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu sú plánované o **22 380 eur** nižšie ako v roku 2023, podľa predpokladanej skutočnosti. Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce; táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2024. Pri zostavovaní návrhu rozpočtu nebola známa výška podielových daní určená pre obce na rok 2024. V kvantitatívnom vyjadrení ide o očakávaný príjem vo výške **345 650 eur**. Riziko nenaplnenia príjmu z výnosu dane z príjmu fyzických osôb vzniká vzhľadom na neistú situáciu vo vývoji a tokoch verejných financií. Ostatné príjmy z miestnych daní a nedaňové príjmy sú rozpočtované podľa navrhnutého VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady v obci a podľa aktuálnych nájomných zmlúv za prenájom pozemkov a nehnuteľností. Ostatné bežné príjmy sú rozpočtované na úrovni roka predchádzajúceho.

Dotácie a transfery – V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované obci z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií. Nižšie normatívy budú poskytnuté na financovanie ZŠ (menej žiakov). Príjem je vyšší o dotáciu na zabezpečenie ubytovania odídencom z Ukrajiny.

Bežné príjmy obce na rok 2024 sú v návrhu rozpočtu rozpočtované o 14 934 eur nižšie ako v roku 2023. Tento rozdiel vznikol na základe predpokladaného nižšieho príjmu z podielovej dane.

Rozpočtovanie bežných výdavkov vychádza z dlhodobých ukazovateľov a možno ho hodnotiť ako primerané. V porovnaní s predchádzajúcimi rozpočtovými rokmi, výrazné zmeny nastávajú najmä z dôvodu zvýšenia mzdových nárokov, avizovaného zvýšenia cien energií. Vyššie výdavky sú na mzdy a prevádzku MŠ, ŠJ a ŠKD. Bežné výdavky roku 2023 sú plánované na všetky aktivity vyplývajúce zo samosprávnych funkcií obce.

Bežný rozpočet obce je zostavený v minimálnej miere prebytkový na úrovni roka minulého.

Kapitálový rozpočet

	2020	2021	2022	2023 predpoklad	2024 návrh
Kapitálové príjmy	46 768	5 054	1 365	25 068	2 000
Kapitálové výdavky	34 343	114 000	156 695	125 000	11 000
Rozdiel	12 425	- 108 946	-155 330	-99 932	- 9 000

Kapitálový rozpočet obce Rudník na rok 2024 je zostavený ako schodkový. Schodok je krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Finančné operácie

Finančné operácie príjmy + 46 354 €

Finančné operácie výdaje - 76 854 €.

Súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov obce a z peňažných fondov vyššieho územného celku a realizujú **návratné zdroje financovania a ich splácanie**. Finančné operácie nie sú súčasťou rozpočtu obce.

V návrhu rozpočtu sa počíta so zapojením príjmových finančných operácií, ktoré tvorí predpokladaný zostatok rezervného fondu z minulých rokov, prostriedky fondu prevádzky údržby a opráv. Príjmové finančné operácie t.j. zapojenie prebytku rozpočtu za rok 2023, budú rozpočtované na základe zmeny rozpočtu až po schválení záverečného účtu obce za rok 2023.

Výdavkové finančné operácie tvorí splácanie istiny ŠFRB a prijatých bankových úverov na Rekonštrukciu KD a miestnych komunikácií.

Predložený návrh rozpočtu v roku 2024 nepredpokladá prijatie finančných prostriedkov formou úveru, čím sa miera zadlženosti v priebehu roka 2024 bude znižovať o splátky istiny a úrokov.

Predkladaný návrh rozpočtu príjmov je nutné považovať za rámcový, ktorý prejde v priebehu roka určitými zmenami v súvislosti s plnením daňových a kapitálových

príjmov. Zmeny vývoja príjmov a výdavkov budú reflektované v ďalšom procese návrhu úpravy rozpočtu v nastávajúcom roku 2024.

Rozpočet na roky 2025 a 2026 nie je v zmysle § 9 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záväzný.

RIZIKÁ

- významným rizikom je externý faktor, ktorý obec nevie ovplyvniť, hlavne zvýšenie cien energií, nárast inflácie, zvýšený index spotrebiteľských cien, môžu negatívne ovplyvniť výšku bežných výdavkov, čo môže spôsobiť nedodržanie rozpočtovej rovnováhy.
- nedostatočná rezerva v návrhu rozpočtu na krytie nárastu cien energií, tovarov a služieb
- rezervný fond je v návrhu rozpočtu rozdelený vo výške **35 354 € použitý na financovanie splátok úveru**
- neschválením štátneho rozpočtu obec stále nepozná presnú výšku príjmu dane z príjmov FO a kompenzáciu tohto príjmu daňou z príjmu PO, čo môže mať vplyv na výšku bežných výdavkov.
- v prípade schválenia podaných projektov (MAS,Envirofond) -neschopnosť financovania z vlastných zdrojov potreba prijatia ďalšieho úveru
- financovanie škôl a školských zariadení z dôvodu : - pokles normatívu na žiaka z dôvodu znižovania počtu žiakov, a znížený jednotkový koeficient

Odporúčania hlavného kontrolóra obce na eliminovanie identifikovaných rizík v budúcoročnom rozpočte:

- 1) Upozorňujem na nevyhnutnosť zabezpečenia vyváženého naplňania rozpočtu obce, aby bola zabezpečená rozpočtová vyrovnanosť bežného rozpočtu. Bežný rozpočet je síce zostavený ako prebytkový, ale vysoký prebytok (39 500,- eur) vôbec nemusí vzniknúť.(vid' vyššie uvedené riziká).
- 2) Odporúčam dôsledne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu a pri nenaplnení príjmov v plánovanej výške regulovať čerpanie výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti použitia rozpočtových výdavkov.
- 3) Z dôvodu nestability spotrebiteľských cien je veľmi pravdepodobné, že bude nutné rozpočet vo viacerých položkách niekoľkokrát počas roka meniť. Odporúčam, aby vedenie obce na nepriaznivú finančnú situáciu reagovalo opatreniami, ktoré budú viesť k zabezpečeniu stability financií obce a to v strednodobom horizonte a tieto opatrenia pravidelne predkladalo na vedomie resp. schválenie na rokovaní OZ.
- 4) Odporúčam spracovať a prijať opatrenia, ktoré by viedli k úsporám energií a nákladov na bežnú prevádzku
- 5) Dotácie a príspevky zapracované v návrhu rozpočtu obce odporúčam poskytovať až po úprave rozpočtu, ktorou bude zapracovaná do rozpočtu prognóza MFSR o výnose daní z príjmov pre obce a kompenzácia dane z príjmov PO.

Záverečné stanovisko:

1./ Návrh rozpočtu na rok 2024 zodpovedá príslušným predpisom, je zostavený podľa predpisanej rozpočtovej klasifikácie a spĺňa predpísanú štruktúru.

2./ Návrh rozpočtu je spracovaný pre obdobie rokov 2025 a 2026. Táto časť rozpočtu nie je záväzná.

3./ Návrh rozpočtu bol zverejnený na pripomienkovanie zákonom stanoveným spôsobom.

Odporúčam Obecnému zastupiteľstvu v Rudníku návrh rozpočtu

s c h v á l i ť.

V Rudníku dňa 5.12.2023

Jarmila Konečnicková

kontrolórka obce

